

არა—არეული, ე. ი. რუსულ ქართული. ქ. ქეთისში შესდგა გლოზის მოყვარე დასი ქალისა და კაცისა, რიცხვითი ოც-და-თორმეტამდე. ამთ შორის მამა-კაცი იქნება ჩვილ-მეფეაღ, დედა-კაცი თორმეტამდე. მათი ლოტბარი იყო, როგორც წესობა ესტეტი, ბანი ქორიძე. მან დასწავლა მომღერლებს ჯერ რუსული სიმღერა და მერე ქართული. ლიდ-მარხვაში ბან ქორიძემ მისცა პირველი რუსული კონცერტი. ხალისი საქმად დაესწრო კონცერტსა კარვად ჩაირა და მეტიც არ მოეთხოვებოდა, რადგან მომღერალთა შორის იყვნენ გუგუნი ახლენი, გამოსულები, გუგუნი-რთქვანი, რომლებს გამოსულ სცენაზედ პირველი იყო. ამისთვის ამ კონცერტზედ ბევრს არას ვიტყუ. მე მხოლოდ ვიტყვი რამდენსამე სიტყვას იმაზედ, რომლებმაც წყვილ-წყვილად იმღერეს ორ-მხარეზედ და მიეცეს მსმენელთა ყურადღება. ამ გვარ სიმღერების თქმასი მეტი ყურადღება მიიზიდეს ქ. მ. ძნელასთან და ნ. კოლაძის ასულმა და ბან ქორიძემ. სამივე ღიბსეულად შესრულეს თავი თავითან როლები და დიდი საყურადღებოდ მოკვარეს მსმენელთა. მხოლოდ ქ—ას ერთი მტკიერი ნაკლები იყვნენ: შის ხმას ცოტად აღწევდა მოუწყობლა ეტყობოდა. თუმცა იგი თავის როლებს შეუტეო-მლა, თამაშად და ხმის აწვე-დაწვე-ში ძალ-დაუტანებლად ასრულებდა, მაგრამ ხმასუ ზოგიერთ ადგილას აკლდა სირბილუ, სინაზე და გზირბოდა. მართალია, მე აქ ქ—ას როლის ასრულებას ცოტა სასტიკად ვეკიდები, მაგრამ ეს იმიტომ-კი არა, რომ მე მისი, ქ—ას-კაცები მინდადეს და ხელი შევეწყო სცენაზე გამოხედვისა. არა, პირიქით, ძლიერ სასიამოვნოდ იქნება მისი სცენაზედ გამოხედა. მე მხოლოდ ლაპარაკი ჩამოვადე უფრო იმიტომ, რომ ქ—ასა, თუ ქი მოიწოდინებს, ამ ნაკლებობებს აღვადგინო ვასრულებ და მაშინ იგი შეიქნება სრულიად ღრისი საზოგადოების თანაგრძობი-ბა. ეტი-კონიდა სახეში ისიც, რომ ქ—ას გამოხედა სცენაზედ პირველი და თუ პირველ გამოხელაზედვე ესეთი ღრისება გამოჩინა, რასაკვირველია, როდესაც შეეჩვევა სცენას და ხმასაც მეტად გაივარჯშებს, მაშინ, შესაძლებელია, სიმღერებში სცენის დამამწერენად გარდამქცეს. თეთი ბანი ქორიძე გამოცდილ მომღერალია, მდიდარი ხმაც აქვს და თავის როლებსაც კარვად ასრულებდა, როგორც გამოცდილი და წამყვანი გამოჩინი ქალაქთა თეატრების სცენებზედ. მაგრამ ერთი ნაკლი იმასაც უნდა დავუ-სახებოთ, აი რა: ზოგჯერ თავის ბო-ხის და მსხვილის ხმით ჰჭერდა ნახს და სუსტს ქალბების ხმებს, როდესაც მათთან მოუხდებოდა ხოლომე სიმღერა. ჩვენის ფიქრით, მომღერალი ყოველი თვის უნდა შეეცადოს, რომ თავის ხმა შეეკარდოს თავისთან მომღერლის ხმას, თორემ როდესაც ერთ-სმა ხმარბობს მეორეს და ხმების სიმსილი და სწრაფობა არ არის ერთ-მანეთთან შევადრებელი, მაშინ ბევრით კლებულობს გლობა-სიმღერის ღრისება.

ყურადღების ღრისი იყო უფრო ბოლო კონცერტი, რადგან „არეული“ იყო, ესე იგი იმაში ერთა რუსული და ქართული სიმღერები. რუსული სახარო სიმღერები ისევე ისინი სთქვენ, რაც წინა კონცერტზედ.

პირველი სიმღერა იყო «Майское утро». ეს სიმღერა მომღერლებს აღ-ზად ძლიერ კარვად ჰქონდათ გავრ-ფილებული და, ვგონებ, ეს უნდა ყო-ფილიყო მიზეზი, რომ დაწყების უმაღ-ვე ისე თავ-გამოდებით იმღერეს, ერთ-მანეთის ეყრდნობისა: —ამა, ვინ უფრო ვავრებოთო. რუსულ სიმღერას მოკვება ქართული სიმღერა და „ფაცას“. ეს სიმღერები — კი სწორედ რომ ლაზარულად და უნაკლებად დასრულეს მომღერლებმა. „ფაცას“ მოკვება ისევე რუსული სიმღერა. იმ-ღერეს ქალბებს ერთ ხმაზედ ქართულ კოლოზედ ოპერადან „ფეონი“. არ ვიცო-კი, სწორე მოგახსენიოთ, რა ხმა-ზედ, სიმღერას თითქმის რაღაც აკლდა, როგორც უზარბილო იყო. ჩემის ფიქრით, უფროთ იქნებოდა, ფორ-ტპიანოზედ, რომელზედღეც უკრავდა ბან ქორიძის მეუღლე, იმღერდა ერთს რომელსამე ქალს. მაშინ უფრო, შე-დარებით რომ ავიღოთ, უფროსად და მეტის გემოვნებით იქნებოდა ასრულე-ბული ეს სიმღერა. „ნადური“ ვერა-ფერი შეილი გამოვდა. ამ სიმღერას კრიმინალურის აღსანიშნულად ვერა ჰყვანდა დაქვლილი ხმები, მეტადრე მე-რე მომღერლების დასში (ორ დასად მღეროდნენ). კრიმინალურს თავი დაუ-ვანებოთ და სხვათერვადც ვერ იყო სერიანი, მეტადრე შეუადგოლო ერთ-თანად „დამკვდა“. დანარჩენი სიმღერები კარვად ასრულებდნენ. მხოლოდ ეს კი იყო შესანიშნავი, რომ მომღერლებს, ე. ი. ბორის მომღერლები-სას, ბოლო-და-ბოლო ხანში მეტი სითამაშე დაეცყოთ და ამ სითამაშე იქმნენ მიხვედნის მათ, რომ სიმღერების სილხათის, ხმების რიგთანად და შესთანად ხმარების ნაკლები ყურად-ღება ჰქონდა მათგან მიეცეყო.

ქართული სიმღერებს ამბობდნენ კაცი, რუსულს-კი მარტო ქალბები ხან ქალ-კაცების ხორა. ქალბებს არც ერთი ქართული სიმღერა არ უთქვამთ, ვერადა ერთისა, ისიც კაცებთან ერთად. უფროდ არ იქნებოდა, რომ მადლილობისგანა ქართული სიმღერებიც შეისწავლონ. დარწმუნებული ბრძანდებოდნენ, რომ ბევრია იმისთანა ტყბილი და სასიამო-ვნო ქართული სიმღერები, რომელნიც სწორედ რომ მადლილობისგან შეწყვეთი სათქმელად. ბანი ქორიძე არ დიშუ-რებს მათთვის ღრსა და მეცადინეო-ბას, ოლოდნ მთ სურვილი გამოა-ცხადონ. ისიც იქონიონ სახეში, რომ მათი წარმოთქმული ქართული სიმღერები სიამოვნებით იქნება მოსმენი-ლი ყველასან და დარწმუნებულიც ვარ, არა ნაკლებს თანაგრძობობას ღიბ-სათხრებზედ საზოგადოებისგან ქართულ ხმების თქმისხორის. რუსული სიმღერებიც ბევრი გავაგონებო, ბევრი გეგმის და ბევრსაც ვაგონებდით. ქართული სიმღერებიც არ ახალი ხილია (გვიანით ხანე-ში): რასაც ქალკე აღივლიდა ქართულ სიტყვებით სიმღერას ამბობენ, ყველა ქართული არ არის, პირიქით, ძლიერ ცოტადა, ხო, ზომ მოგესტეხება, ახალი ხილი მოუწყობილიც რომ იყოს, თვალის და გულის მიმზიდველია.

ყველა სიმღერებს ფორტპიანო-ზედ უკრავდა ბან ქორიძის მეუღლე. როგორც ვამოვიხილა, მას ძლიერ კარვად ესმის მუსიკა და ღრისეულიად უწყებს უღელს ბან ქორიძის გლობა-სიმღერის წარმოებაში და აღდგინებაში. ღრისი პატივცემის ეს უტხო ტომის მანდილობას, რომელიც ასე მზურ-

ვალზედ ბევრითად იღვწის ბან ქორიძისთან ერთად ჩვენთვის და ჩვენის შემთავებლობისთვის სასარგებლო სა-ქმეში.

მიგრი-მიგრი

ნ ა რ კ ე ე ბ ი

(ყრანა-და-გაგონება)

მაისის გასულის მეტად ცხრად და სანტრერესო კამათობა ასტუდა სა-ფრანგეთის პარლამენტში სამინის-ტორის წევრთა და დეპუტატთა შორის. სამხედრო მინისტრმა ფე-რრანმა წარმოსთქვა სიტუცა სა-მხედრო კანონ-პროექტის თაობაზე და არა თუ ამტკიცებდა მართუ, სასარგებლოა ეს კანონ-პროექტი ქვეყნისათვის, არამედ ეხვეწებო-და, ემუდარებოდა პარლამენტს, შე-იქნერთო ეს კანონ-პროექტი.

მოგმართე თქვენს მამული-შვილბა-სა, სოქვა სწავთა შორის მინისტრმა — იმით, რომ მომზრდა გუგუნი კანონ-პროექტსა, გვრბა მოუგებანდა და საუ-ბოგარო მდგომარეობაშია: თავი-შესაღ-ვე შეუძლია იარლიო. ჩვენმა მუსიკალმა 166 რამე გაიხიან მარტო ქვეყნის ფე-რისა და მეტე რამეც რაზმს ჰქვანა. ჩვენც უნდა ვგვალო ჩვენის მხრით, რომ იმ იმდენად ვართ არ გავიჩინო, ასე დიდი განსჯავება მაინც არ იყოს ჩვენსა და იმთა ღარს შუა.

რას იტყვას ახლა ტყბი იხინი, ვინც სინარეულით ადარ იყვნენ, რთ-ც ბუღანზე მოაშორეს ახალს სა-მინისტროსა და მის მაგიერ ფე-რრანს ჩააყენეს? ტუელი იმედი შერჩათ ბისმარკის მომხრეებსა, რა-დგან ფერრანი იმავე გზას მისდგეს, რე გზასაც ბუღანზე ადგა გერმანი-ის უსახებო, თუმცა-კი არა ისე მტკიცად.

ვირილობა ოპეს დაგვიდა ბეჭეტი, სა-ფრანგული მუნა შენდა იყო, რომ სხლისა და დიპლომების ამისათვის-კი სპე-ციო, რომ საფრანგეთის ხალხგულმა შეე-ჩეგოს იარაღის მხარეებს. ჩვენ შევიღო-ბინი მოავრბო ვარ, მაგრამ მხოლოდ იმდენად, რამდენად ჩვენი შევიღობა-ნიდა არ შეგვიძლია ქვეყნის ღრისება. ასე რომ არ იყოს, მე ამ ტრანზაზუდგ არ ვაფგებოდი. მაშ, გვედგობო, შეე-რთილი და შეიწინაურე ეს განხი. იქნება მისხორი: იმ დღეს, რა დღესაც ოპე ას-ტუდაც, ჩვენი შევიღბი მოვიჩინა დრო-ში გვეშე ათავსა; დიდუც, ადრე იქნება, მაგრამ ჩვენი შევიღბა რომ იმ დროს მო-მადგებოდა არ იყვნენ, იმათი მსხვერპლ-ნი ამბო შევიღბნი.

ფერრანის შედეგე რამდენიმე სიტუცა სთქვა ვიდეც დეპუტატთა კანონ-პროექტის საწინააღმდეგოდ და მათი გათავდა საზოგადო მსჯე-ლობა ამ საგანზე. პატარა ხანს უკან დახადდინეს ასეთი საკითხი: დე-პუტატებიც უსჯობოთ თუ არა ამ საკების გადაწყვეტა. მთავრობამ ამაზე თავისი აზრი არ გამოათქვა. დასრულებდნენ და დეპუტატებმა კვე-მანსად ეს დივიზი გავიხედეს: რთ-ცა თუ სანინისტრო ტოკავს და კოეშანობს კიდეც და თავის აზრს პირ-და-პირ არ ამბობდა და წარ-მოთქვა მეტად დიდდ და ცხრად სიტუცა:

რა ამბოვიო, სოქვა ორტორმა, — რომ სამინისტროს ურავლობას პალატის პე-მხრეობას იყენეს, მუად არის მისილის მის რჩევებს და ოპედ-კი ასე ტოკავს და უ-წყნამობა. მე ვგვიანებო მოავრბობს და მან ცნადად უნდა მამოხარეს: როგორ შე-ღობიან ყოყმანობდეს მაშინ, როცა საჭიროა, რომ ეწინააღმდეგებოდეს რუსულებიან მტრებსა და წინ უსლოდეს მრავალე-

ხასი?.. ბანი სამხედრო მინისტრი, როცა ახალი კანონი პირველად წარსდგა პე-ლატის წინაშე, ჩვენ ვიყავით დაიკავი-ოთ არა სამხედრო მინისტრად? — თქვენ გვამართებთ: დიდა, უნაყოფიო, მე ახლაც იმ სიტუცებს განვიმორბობ და ცვლად ვიყავით: რას ამბობთ, გინდათ თუ არა ეს განხი?

სამხედრო მინისტრი პასუხად ეუბნება: დიდა, გვინდათ. ამაზედ ცვლადსომ ასე დაწეოთ დასა-რავი.

თუ გინდათ, თუ გსურთ, მაშ რატომ გრ გავიხიანთ გამოსილოთ თქვენი აზრი იმაზე, დეპუტატებელ სპეციაო თუ არა იგ განხი? რა ნდობა და სურვილი თქვენს, თუ-კი ვერ საყოფიო აზრი გვერე - კი შეგიძლიათ იმაზე, დაუე-რავებლად სპეციაო თუ არა ის, რა-ც გსურთ: სპეციაო თუ არა შეიქნება ბინი პალატას, რაც შეიძლება მალე, თუ გვინათ, რომ შეიძლება თქვენს პო-რტუფლებში დამარხოს. თქვენ შეგი-ძლიათ გავკვლიო განა ტოკავ და უ-ყნამი მაშინ, როცა საშე საფრანგეთის არსებობა შეგება. ვერბა შეუტყუელია; არავინ არ იყის, რა მისდგას ერთს წლის შემდეგ, ერთის თვისი უკან, ერთს დღის შემდეგ-კი და მოავრბობი თა-ვის აზრი არა აქვს, თუ როგორ მოიქნის თავის ქვეყნის დაცვის საქმე რას იტყვი-ან ამომრჩევლები ან თქვენისთანა მოავრო-ბაზე, ან იმ პარლამენტზე, რომელიც თქვენისთანა მოავრობას წინ განიშლავ-რებს?

კვლამანსა სიტუცას ადტავებო-ში მოუყვანია კვედა მემარტენედი პარლამენტისა და ტამის კვრადი-ხანს არ შეიქვეტილა. მთავრობას მადე უძღვევა გაუბედავობისათვის და პარლამენტს დიდის ხმის უე-ტესობით გადაუწევილა, დასუ-რებელიც საჭიროა კანონ-პროექტი ქვეყნისათვისა.

ერთს ოფენციბს ვაჭარს ცოლი გავტყვეო და ამის გამო საშინედს მუწებარებამი ჩავარდნილა. ვაჭარს შუტულია ქადადელი პოლიციამი და ტერიფლითა და გოადელით ითა-რბოც, მიზოვეთ სადმე ჩემი გარტი და მვენიერი ცოლითა:

ჩემი ცოლი შე-ტანისა, ფერ-ბორიო სრული და ოფიერი, ოფადელი ჭრელი აქვს, დიდრობი, ცხერი ზომიერი. სა-ზოგადოდ მალთან ღამის ქალია და თუმცა 45 წლისაა, შესრულია, მარც-ეშობა და ვაჯარო არის სასე. ჩემი ცოლი, როგორც მამაკალითა დამარბი და შეუღლები ხეობის პატრონი, მე-ტად ერთგული იყო ჩემი, მაგრამ აი უცხად დამატდა ოპეს უმადელი და და-ვარს მარტო-მარტო. დარწმუნებული ვარ, რომ ჩემი ცოლი ვიდეც პორობდა ცაცხად შევიდინეს და ოსმალეთს სადმე წაიყვანეს, ან კოდეც სხვა რომელიმე და-წევილი ქვეყანაში გადაეგზავნეს. ღვიის მადლობაოვის, მისწერეთ რამე ამ საგა-ნზე ოსმალეთში. როცა ჩემს ცოლს წა-სვდა დავიპოვებ, ჩემი შევიღობი-თავის თუკე: მოვადებ და ვეღარ და-ვბრუნებო სხლში, მამალი ყოელი მო-მიწოდებო. ამ ამასთანა სისუფელიც ბოგორ იმედად, თუ ქალი მოსხლელიც და შევიდინი არ იყო უგული და პო-რტის ცაცხისავან... საცოდეს ჩემს ცოლს ვეგადა ოპის სიყვლით, ტანისა მისი და დიდის ხმის განმავლობაში შე-ჭენილი ჩემი უფლი სული არ წეილა.

საცოდავე ქმირი სტრინდე და ჰვლოვობდე ქვეყანა, რომ ასე-თმა გარტმა ქმარმა ასეთი მვე-ნიერი ცოლი დაჰკარო. ის ზის და ტორის, იყენებს იმის თეთრს ტანს, თვალებს, უმსა და ჯავარს და ის მოვალბაზე, გუცხისავან მო-ხიბლული-კი, ვინ იცის სად იქო-ვება!..

ჩარინს ზხა მირამ აზიანი და ოს.

ბალოს სოხებითი

შეისახელო წლებში გერმანიამ მალან-ში მოიხდა უფსა ქვეყნისა თავისი ს-ლხა დასალებანს, რომ ამით თავისა გავრბობა მოყვანა იმ ქვეყნისა და თ-ვის ქანსების საქონლისათვის ბასრად გაქსისა. ამ უმად სერმინა საფრანგეთისა და ოსმალეთის ხელშეკრულო მდირ-აზიანსკენც ისეკვება. როგორც გსუკო-ბა გეცნობენ, გერმანელ პრესისა და ამისავობას პირბა შეუკრავს ოსმალე-თის მმართველობასთან, რომ რგინს გზას გაკვეთს ამხილდემ დაარბეწი-მდისო. მუშობა დაინდგინა, ამ ითა-რის ვერსიის მისწრაფ რაც განკვე-ბული იქნება; ადგობობა მცხოვრებელ-მა უნდა იტვირთონ შესაყადლოდ. პირბ-ბის ძალით, ამ ადგოლებში და საზოგ-ადო მდირ-აზიანს ამისავობას ოსმალე-რს ეტყვის. დასასეკვის ნებეკვის ოსმა-ლით მმართველობაში სხვა-და-სხვა შეა-კით უნდა მისცეს; მაგადოდ, სასე-დემოკრა სრფა არ გამოერთმეკით ოსმა-ლის სახანსა შესასტან; ნებეკვის მო-სახეობა გერმანიის ქვეყნებშიც იქი-ბან ჩავადენდი და როცა გერმანი-ა ვარის სასასურის ცადხისათვის ურე-მოუკთ, უნდა წავადნეს გერმანიამ და, შესურვლების შემდეგ, ისე უფლებს ქი-ო-სთ თავისთვის სასე დაბრუნდეს მდირ-აზიანში, კითის სატყუთი, ნებეკვას, საწმეწეკვას, ესას, თავისუფლების სრუ-ლი უფლებს ეტყვას ოსმალის მმართვე-ლობისაგან. პრესისა და ამისავობას იმ განსახლად საქმეში, ესე იგი რგინს გზის გაკვეთას და ნებეკვის კოლხი-ბის დასახლებამ, ბერდინში და გერმანი-ის დედს დასახლებს უმარბეწის. ჯა-ბაგებოი სტრუქტე შორს რე არის და ქი რგინის გზის რამდენამდე გახვდის ოსმალის საბრეწი. ამ ამბავს სხვა-და-სხვა საშაში იტყვ დაჯადა ოსმალის საშეკვამ და, როგორც ამბობენ, სომი, სუმსა უნდა დამოკეს და ცავსასხლებს ამბობენ. ამბობენ ამ პრესისაგან რგინის გზის ამისავობას გარდა ეადეც სხვა ამისავობაც არის, დეინსაო, რომ-

დის პარბასაც უფრო დიდს უფრადლო-ბას შეეძენს გერმანიის, რადგან უფრო მომეცებულია სწე შეუქადათი გერმანიის ვაჭრობისა და კოლხიანების გასავრე-ლებადობა.

საზოგადოდ ვეუადევის, რთე-კი შე-კის მდირ-აზიანსა და ოსმალის საბრეწისა, რუს-ოსმალის ოპების შემდეგ ვერბაში დიდა ურადდობა მაქვავს, ანგდავის მმ-ბრთადად-თეთრის იყარს რგინის გზის გაკვეთისათვის მოსახლავდეს პორობე-რისა შეუქადაში. პორობე, როგორც იქნე-ბოდნენ გასუტეში, ასეა გასხრსელი, რომ კანონისა კენჭისათვის სხლო ზვიის პარბადმ რგინის გზა ერთის მხრით უნ-და წავადეს დარბეწარმდის და ექიმად პოდდეს და შესუსტეს, სასრეთის ზვიის სანად; შორსაც მხრით დანარბეწილად ვსრუეს და აქედმე ტრანზორის ზვიის ზვიის შესაკრებად. ამ ორის წდის წინას; პარბადმ ტრანს რგინის გზის მამა-კი მოავრბინეთ. გალადტონის სამინისტრომ უსუსა, რომ მდირ-აზიანში და ოსმალის საბრეწიში რგო-ნის გზის პარბადე შედგნილიათ, მხოლოდ დასატრეკელი რამ აღმოჩნ-და და ამისათვის იმდენასს მოსილენი გზის გამოკვლავსე მუშაბინი.

ამ გერად, როგორც სხის, გერმ-ნიის და ოსმალის კრამხორის ცოლბა-ს უწყენ რგინის გზის გაკვეთის და დიდა ხანი გათვალის ამ განსახლებს სსრუ-ბამდის თუ ცოტე; ამას გვეცხეკვის.

შეიძინა არ ანსა, რომ რწინის გზა განსჯი ავგულებს ესაა მიმგვარებულს მდგრადსა და გულგანსა და სხვასს მიჰაძლებს.

სასამართლოს მატრიანი

(შეადგო*)

როგორც წინად მოვიხსენიეთ, პირველი სხდომა ოლქის სასამართლოს განყოფილებისა და მისი 31-ს მათისთვის. კერძოდ, ხალხი მოკლილია. დღითდღე უგვარდება ხალხი, ტყე აღარ არის ქუჩებში; ცხრა საათზე სასამართლოს დარბაზს მიაწყდა ბილითიანი, თუ უბილითიანი; ცხვენებთან სასამართლოს ბოქაულის, რომ შეუღდა მისი სასამართლოს მატრიანი, რომ შეუღდა მისი სასამართლოს მატრიანი, რომ შეუღდა მისი სასამართლოს მატრიანი.

გამოიღებენ სასამართლოს წევრები; ბრალდებულთა ფრმა ვადაცხადებენ; სახეზე ხელს იღებენ და ოხრადებენ; ახმარებენ ტანში საბრალდებელს, ხელს იმტერებენ და სახეზე ეკალი აჯიბნათ. თე-მამარიანს საზოგადოების ვადაცხადებენ თე-მამარიანს, მიუტარებენ ბრალდებულს და უთხრა:

— ბნო პირადრობო, სიტყვა თქვენ გეკუთვნით, იხებეთ.

ჩვენ აქ, შეძლებისა და გვირად, მოვიყვანეთ მოკამათო ნალობარეკის შიარასის, დედა-პრისა და, რაც-ცი შეიძლება, არ ჩამოეშორებოთ მათს ნალობარეკის.

ბრალდებულთა თანამშემე-ბნო ფონსტალი. ბატონო სასამართლო, დღევანდელი საქმე ისეთი საქმე არ არის, რომ ამისთანა ჯერ არ მომხდარიყო. ხშირია ამისთანა ამბები; აქ ვასეკარევი არა არისრა, მაგრამ მანეცა და მინეც, უმოჩინოვალად გიბოვო, ბნო მსაჯულდობო, მიაქციოთ სასტიკი ყურადღება და იმე დასჯაო, რომ ყველასათვის საგრიობადი იყოს. სასტიკად მოგეჭრათ იმ ბატონებს, რომლებიც ფულს იღებენ, არ იძიებენ და სახმარებს საქციელს არ ერიდებიან; უღმერთად ჰყილენ ფულის პატრონთა. და აი ამიტომ უმოჩინოვალად ვითხოვ თქვენ მიერ, ბნო მსაჯულდობო, სასტიკი სასჯელი მიაციერეთ დამნაშავეთ, რადგანაც ერთად გულის ამაღლრეველი და შემხარწურებელი საქმე ეს საქმეო. ბოლოს ბრალდებულმა მიმართა ფაქტიურის მხარეს საქმისას. შარშან პირველ იენისათხ ბეგნარიე და მარტიურზოვი სასამართო დღითენით მივიღენ დაბა ცხინვალში. ის დაბნაედა მეღქმეების დუქანში, რომელიც მისაღწევიყო, ბილის ყურთა-ნაო. იმ დღეს ვსალი თათქამევილი ცხინვალში ყურთაო; როცა ბეგნარიე თათვის მარტიურზოვიე მეღქმეების დუქანში ჩამოხმდარა, თეადი თ—ლი სასამართლოს ბოქაულის სახლის ბეგნარე მეღდარა, აქედამ დაუწახას ბეგნარიის მოხელე; წასულთა სოფელში, წამოყვანილია კაცები და ორს იენისას დილის ათს საათზე დასცილია და

*) იხ. ივეროს № 116

მოუტლავს ჯოხით ბნი ბეგნარიე. ბრალდებულმა დაუწინა სასჯელად თათქამევილის ათს წლით კატროზა და გლეხებს ბოთისობის წლით. ყმინელი ვასავონია, საწინილია ბრალდებულთათვის; აღმინის ყურის კატროზა არ ცხამიენებენ, მაგრამ რა ვაქსუბაო. თუცა დაღრევილია სახე ბრალდებულთა, მათი თეადი მო-გუმბეული ცრელობები, მათი სულის მდგომარეობა სიბრალულს ჰხადებენ ჩვენშიაც, მაგრამ, მეორეს მხრივ, წამოვიდინოთ საბრალე მოხუცი, სიე სხლში შესერილი ბეგნარიე და ისე განვსჯათ საქმეო.

(შეადგო იქნება)

გასართობი

ინგლისის დელოფის ვიქტორიანის მამის წყაღება. პირველი ოქტლის დროში ამ დღეებში გაუფიქრიათ ინგლისის დელოფის ვიქტორიანის მამის, ჰერცოგის კრისტის შვიდი წყაღება 400 მან. ჰერცოგის კრისტის წყაღება, 1819 წ. 17 აგვისტოდან, შემდეგი სურათადგება აჯიბნათ თურქულ კლასიკურ ანგლისის დელოფელ ვიქტორიანს; უქმის ქალის პირველი სასჯელი აჯიბნადინა არას ვიქტორიან-კო, რომელსაც სასჯელ ექისანი, იმეტომ დაჯიბნადინა, რომ იმის დედას, ჩემს მუღდელ-კეთ, ვიქტორიან ვერა. პირველი სასჯელი აჯიბნადინა-კი იმეტომ დაჯიბნადინა, რომ მისი ნათლის იმეტორის რესულისასს მისი აჯიბნადინა ვიქტორიანის ბიანი და თუბი თათის დედას პრისა და თუბის მიუგავს. ზოგნი ამბობენ, რომ ვიქტორიანის თეადეო და გვირად ჰქამისხულია შინი თეადეო და გვირადო. გუგნის შესრულდა ჩემი ბატონო გოგინს ოთხ მეტის გვირადს და ძალიან უნასიდა უმარევილი არის. ჯერ ხუთი თეადეო შესრულდება და კმაღელი თათისის რომ ეს-ლაქე იმოსდას.

**

ახიბრებული სასჯელს თათი-მეღდობისათვის, ამის წინადა შექმნი პრის კაცს თეადეო მოუგავს. ვიღვე ლემაღდ გრსიკადის, მეუტლეს, ჩუხსაგს თათისი ცოლი და სამი შვილი კტლში, თეათონ კოფოზე შეუფრადს და გვირადს ცხენში, ტეადეო-წიბრათ, რომ თეადეო უნდა მოვიტეო და გვირადს იმე მოუგავს ჩემს თათს პოლო, რომ გვირადს ნამიგელს და ჰემარტეს მე-კტლეს შეუფრადის. ამიტომ გუჭეუბნა, რაცეი ძალი და დანე ქინია, ცხენი აჯიბნადინა, აჯიბნადინა ჩამოუდის მდინარე ტეისი, რომლის ნაბარე წყაღესე და 6-6 საყენით მადლა სჯე. მეეტლემ მიაგრა თურქე ამ ნაბარესე ცხენებზე და კტლანდა და გოლ-შვილიანდა ახიბრდა მდინარეში. ცოლს ჰეგრის წყაღეს ბრალისა შექმნე კადარეუნიანს შე-ლეუი, მაგრამ გამოსულა თუ არა ნაბარე უგრა, უნასაგს, რომ ემწავლები და მდინარეში ყოფილან. მეუტლესი და მისის შვილისა და მრავალი კეამი რამდენისაზე საათის შექმნე ამოუღიათ მდინარეგან და კტლი და ცხენებზე სულ გერ უბოჯინათ. ამ ახიბრებულის თეადი-მეღდობისა მისე-ისას ყოფიდა, რომ საბრალე მეეტლესე თურქე სახმელეს გეჭრებოთ იყო და ლეუმ-შეუს კერა მოუგობდა, რომ ცოლ-შვილი გამოეგებინა.

დებემა

11 იენისი

პეტიტორი. საერო განათლებების მინისტრის განკარგულებით 1887 წ. სამოსწავლო წელიდამ სა-გვიკა გიმნაზიების და პროგინა-ზიების მოსამზადებელ კლასებში ემწავლებენ ადარ მიიღებენ. „Journal de St.-Petersbourg“ ი უარ-კულოვს მებს, რომელიც სა-მზადვარ-გარედ გავრცელდა, ვი-თომ რუსეთის ეფრს სტამბოლში მეჭობის ქაღალდი გარდაეცეს სა-მლეთის მთავრობისათვის იმ საქ-მის გამო, რომ ოსმალითა და-ამტყცა ინგლის-ოსმალით ხელ-შეკრულება გევიპრის შესახებ.

პარიში. „Journal des Debats“ სრულიად უარ-კულოვს ლონდონ-ნიდამ გავრცელებულს ამბავს, ვი-თომ საფრანგეთის ეფრს სტამ-ბოლში გარდაეწვეტილად ეთქვას სუეთანისთვის, რომ ინგლის-ოს-მალითის ხელ-შეკრულება გე-ვიპრის შესახებ არ დაამტყცოვო.

ბალბარში. ოფიციალური გან-ეტი „უსტავნისტო“ ამბობს: „რის-ტრინის სამინისტროს პრეზიდენტი ისეთს არაფერს შეიცავს. რომ აგ-სტრინა მექსედესა. რისტრინი, რა-სკირევიკო, ცდილობს; გეგობარ-რული განკარგულებება იქიანის რუსეთთან, ხელოვს სრულიად არ უმდის მას ოფიცი განკარგუ-ლებებ ჰქონადეს ავსტრინისთანაგ. რის-ტრინის კარგად იცის, რომ სერბი-ას და ავსტრინის სურთა ინტერე-სები აქეთ განუთი „უსტავნისტო“ ამასთანავე უარს-კულოვს ავსტრინის განუთეების აზრს, ვითომ სამინი-სტროს გამოცემა სერბიში რუ-სეთის ეფრის წყაღობით მოხდოა.

პეტიტორი პრის, მ-ს იენისი

Table with 4 columns: Name, Amount, Date, etc. Includes entries like 'ხუთ-მანათიანი ოქრო', 'ტრამონის ვეპრანები', etc.

საქალაქმდარო ცნობანი

ქრისტეს აქედ ჩემს (1887) წელიწადი. მკვირს შექმნიდა 7395. გველი ი ნ ე დ ი ტ ი ო ნ ი მე-14, ამისი ქორონიკონი-უთო-1479 წელი. დაიწყო 1408 წ. და აჯიბნა 1940 წ. ახალი ი ნ ე დ ი ტ ი ო ნ ი მე-4. ამისი ქორონიკონი-მე-43 წელიწადი. დაიწყო 1844 წ. და აჯიბნა 2876 წ.

1887 წლის ზედ-ნაგები-14.

თინათინ 30 დღით არს

12 დღე პარსხევე. ღირს. ონოფრისი და პეტრე ბაონილის. კაოლო. ონოფრისი და ანტონინის. მუსულმანი. მე-3 დღე ონოფრ-პარსისა. ქეპარიტი. შუა-დღე 1-22. ტუ-ლიისში მე ამიღის 4-26, ჩაღის 7-38.

13 დღე შაბათი. ქაღ-მ. შ. აკინ-ღინას, ღირს ანანია, სიმე, წმ. დიღის ნეკრესის, სიმეზო მამა-შაგურის. კაოლო. ანტონინს და ლევიანისა. მუსულმანი. ა. ლევიანისადრე. ქეპარიტი შუა-დღე 12-2. ტულისში მე ამიღის 4-36, ჩაღის 7-38. შაგურე 5 დღისა.

გამოსაღები ცნობანი

Table with 2 columns: Name, Amount. Includes entries like '1 იენისილამ 1 იენისამთლე', 'თეადი შერი რუგული 1 გირ 5 კმ.', etc.

მიოსალა ცეხლის მამიანს შამს

ბათუმადამ გადის: სუთმაბათო-ბით სიშუადღეს 4 სასოხედ მიკლე გზით და სოგორისიციუსს და გემს მი-მეფელის. შაბათობით სდამოს 8 სასოხე შო-რის გზით (ეკლა საგოსადგურებში შიკე-დას). გვირადობით სდამობით, სამზადვარ-გარედ, სტამბოლადმე მიადის. ბათუმში მიადის ოფიცილდამ: სამ-შაბათობით შუა-დამის მარის გზით, შარსეკეობით დღით ოფიცილდამ მიკლეს გზით (კრისს და სოგორ-ისიციუსს შესულით). შაბათობით დღით სტამბოლადმე ფოთადამ ბათუმში მიადის: სამ-შაბათობით-ამის მუღდე, როცე სოხუ-მიდამ მიადის გემს შარის გზით. სუთ-შაბათობით-დაღის 9 სასოხე და მას-წინას მიკლეს გზით მისაზარულე გე-გასისა და ყინისა გემს. შაბათობით დღით 9 სასოხე და მას-წინას შარის გზით მისაზარულე გე-გასისა-ყინისა და რუგლიან-ანტონ-ინის წამსულეს გემს. ბათუმადამ ფოთს მიდის შარს-კევიბითა და გვირადობით. რაცე გე-მე მიკლე ფოთადამ ბათუმის სასტიკო-ტრამონის სოფელს, რადის წაგა უგან. ამის გარდა ფოტე-კვირა ფოთში მიადის ოფიცილდამ და ყინი-გეგასის საგოსადგურებშიდამ გად-წვეტილეს გაღ-სე გემს. გვირადობით, სდამოხე და სამშე-ბათის ბათუმსკენ მიადის, რაცე თათი-საქმებს გაათავებენ. შერე ბათუმადამ შარსეკეობით მიკლეს ყინი-გეგასის მიკლეს საგოსადგურებშიდამ, სოფლი თუ სუ-გროა ფოთშიდამ შეკლავს სოფელს. რუსეთის საწავლისა სასოგადოების სასტიკო იმეოფავს სასხლას ქრესტე; ანტონინისაგანს ქრესტესში, № 101.

გვირბო ვანკსადებანი

დღითდღე და ისეღება ტულისის წინის მალხივში ბნალი სკოლებში სასამარტელო სახელმძღვანელო წიგნი მიხელი ნასიძისა

მართეული მშარლანი

დღით გურამიძევილი ფსია 20 კამ. ეს წიგნი შეიცავს წინასიტყვაობას, დღით გურამიშვილის ბიოგრაფიას და 14 საუკეთესო ლექსს, ამოღებულს (დღითიანდამ). ყოველივე ძველი ს-ტუე სხოლოში განმარტებული და

ისტორიულს ლექსებსაც აქვს საკიო ისტორიული შენიშვნები. (10-7)

დღითდღე და ისეღება ტულისის: გრ. ჩარკიანისა და გვირბოვის წი-გნის მალხივში, გორში-თითი ა-ტორთან და ქუთაისში-ქალაქის მა-ღალხაში

ორი მოთხრობა

ს. მეგობრული მშვიდობისა

I მამრეაზე

II დიდ ხალაში

ფსია ორი შურა.

ქართულთა-შორის წყარე-ვითების გამაგრებულ სასოგადოების განკლავარიაში ისეღება შექმნი-ციენები:

- ქოლო და დამანა. ვასტანე მეე. მ. კ. კესანის. . . 3
ვისრამინი, სარგის ამოგულისა. 1 50
სიბრნე-სიკოვე, საა-სულხან
არგელანისა. . . 50
დღითიანი, დავით გურამიშვილი
სა. . . 1
თამარ ბატონიშვილი, გრაგოლ
რუსულიკოსა. . . 1
ნაწერები ალექსანდრე ორბელიანის
სისა. . . 50
ნაწერები გრაგოლ ორბელიანისა. . . 30
თხზულებანი ნ. პარაშვილისა. . . 40
მეკლანთე-შვილი, ანტონინისა. . . 30
დღე და შვილი, ალია ჭკუჭკუ-
მისა. . . 20
რამდენიმე სურათი ყანაღის
(ქობრეზიდან, მასივე. . . 10
სურათის ციხე, ჭრანისა. . . 20
ბატონიშვილის პირველი დრო,
აღ. ორბელიანისა. . . 30
თხზულებანი, რაფელ კოსთიკისა. 1
ნაწერები, ვასტანე ორბელიანისა. . . 20
ქართული გამოცანები, რაფელ
კოსთიკისა. . . 5
ივანე-ბაქო, რაფელ კოსთიკისა. . . 25
ვანკსტული, მასხუსრამისა. . . 50
ცოკო, მისივე. . . 30
ბატონი ბობოიოთეკა, აკოპ გო-
კუბაშვილისა. . . 10
მიტრილტ დიდი, დამიტრა
შარსისა. . . 10
ბატონე მერთხე, მასივე. . . 20
მირან მევე და წიდა ნინო,
მასივე. . . 10
ახსარე მეტეკეს, მისივე. . . 15
დღითდღე მასწავლებელთათვის
ი. გოგუბაშვილისა. . . 50
არბითეკა, დიდგულდისა. . . 5
არბითეკული გამოცანები, ივ.
არბითეკისა. . . 10
წითელი ფარანი, თარგმანი. . . 15
ზაფხული. ჟურნალის რედაქციით. 25
ხატურა, ანატკისა თუქსიშვი-
ლისა. . . 10
ამბები ყრამათისის, ან. ჟურნალისა . 5
არსენის ლექსი. . . 5
მანუგულიანი ფუტკარი, თარგ.
მასი. . . 15
ქართული ანაზებები. . . 10
თეოდ-სამირა სწულა, მ. ჭკუ-
მისა. . . 40
ირაკლი მეორის გლოვა . . . 5
ალი. ნ. ლომ-ურასის. . . 30
დრო არის საქმეს შეუღდეთ, ქ.
მამაშვილისა. . . 20
აღმანანი, გ. თუქსიშვილისა. . . 40
სტეფანისი, პარპარე თუქსი-
შვილისა. . . 5
მომღებრი, ალ. ფასხევისა. . . 1
თხზულებანი, მისივე წაწ. I. . . 6
რობინზონ კრუზე, ან. თუ . . . 30
წინაშეკლავს.